

Het dagelijks leven in Warffum in de 20ste eeuw

Alle **Ditjes en datjes** van Jan S. Pater - Jan Toonstra - Koos Knol uit
Op en om de Terp van 2000-2010 gebundeld door Tonnis Musschenga

Woord vooraf

Bij toeval las ik enkele verhalen van inwoners van Warffum uit *Op en om de terp*, waarin ze terugblikten op hun leven. Deze verhalen ontroerden me en ik besloot een poging te wagen ze op te sporen en bijeen te brengen in een document. Het resultaat ervan ligt nu voor u. Enkele mensen hebben me daarbij geholpen en die wil ik hier noemen: Jan Toonstra, Trijn Dekker-De Boer en Karel Sikkema. Zij hadden maandafleveringen van 'de Terp' bewaard en ik kon die doornemen.

Een enkele keer heb ik een eigen keus gemaakt door een weglating of toevoeging. Leidraad daarbij was steeds dat het verhaal goed leesbaar, persoonlijk en leerzaam voor het nageslacht diende te zijn.

Dat jullie ook van deze verhalen en levensgeschiedenissen uit en over Warffum zullen genieten is mijn wens. Alle verhalen tonen aan hoe sterk de wereld is veranderd wanneer we nu omzien naar die tijd. Sociale verhoudingen, ambachten, beroepen, landbouw en industrie maakten toen – van circa 1900-1975 – van dit dorp een nog enigszins besloten maar zeer dynamische samenleving. Ook staat het leven en werken in Warffum toen voor hoe de samenleving in het algemeen in Nederland functioneerde.

De Ditjes en Datjes zijn per jaar op internet geplaatst. Mogelijk mist er iets, laat het me weten. Dan plaats ik het in de rubriek Overig er bij.

Hieronder kunt u snel zien wat u interesseert. Ga dan naar het betreffende jaar en maand.
Tonnis Musschenga, Mensingeweer

Index van alle Ditjes en datjes

2001

maand   *onderwerp*

- 01   Waarvum vrouger : **boeren, arbeiders en middenstanders**
- 02   Waarvm vrouger : **kapsalon Pater**
- 03   **H.A. Bekaan** : badmeester en boekhandelaar
- 04   De **trekschuit** van Warffum naar Groningen en omgekeerd
- 05   **L. Werkema** : manufacturier en dammer
- 06   **Albatros** : koekjesfabriek De Boer
- 07/08   **Bakker Alkema** : herinneringen door Gerrit N. Alkema
- 09   Gemeenteveldwachter **Freerk Dijkstra**
- 10-11   Herinneringen aan **Wilco** conservenfabriek : Willemsen en Co, deel 1-2 & Aansluitend **Rixona**
- 12   De **PTT** in Warffum : posterijen, telegrafie en telefonie

2002

maand   *onderwerp*

- 01   Twee generaties in de **zeevishandel** te Warffum : **Slump en Huisman**
- 02   **Tuinbouw** in Warffum : **Gerko Bos** en vele anderen

- 03/04 **Bakker Diek** : Jan Albert Dijk, deel 1-2
 05/06 Poere : **Benjamin** Heiman **Broekema**, deel 1-2
 07/08 Een vergeten beroep : **kleermaker** + oproep om herinneringen te delen
 09 De **kermis** en hun exploitanten in de periode ca. 1925-1940
 10 Hoe Warffum Brusselslof (**witlof**) leerde eten
 11 **Bouman** maakte limonade in kogelflesjes
 12 **Dienstmeisje** Rika, dochter van een arbeider : **Rika van Dijk-Tromp** + naschrift

2003

maand *onderwerp*

- 01 Een **landarbeider** vertelt over werkzaamheden op en rond de boerderij
 02 Een zeeman uit Warffum : Martinus Marius (Max) **Hoeksema** (1896-1992)
 04 **Stierenvereniging** Warffum en omstreken
 05 **Beurt- en korenschippers**
 06 **Hilje Doornbosch** 100 jaar : **dienstmeid** bij de boer
 07-11 **Kamp Amersfoort** : ervaringen van **Eeltje Dijkstra**, onderwijzer, zoon veldwachter
 12 **Epko Kuiper** : horloge-, klokkenmaker en **elektricien** + 1^e **Synagoge** Warffum

2004

maand *onderwerp*

- 01 Evert **raddus** : molenaar en ondernemer **Everhardus Offeringa**
 02 De stationschef : **Hendrik Oljans en Wolter Brals**
 03 Grote provinciale reclame- en verkooptentoonstelling
"De 100%" van 28 juni - 2 juli 1938
 04 De 'samenwerking' – proficiat : samen sparen voor varkensvlees, de **spekclub**.
 Met toevoeging uit 2007-12
 05 Herinneringen van **Aaltje Wiltjer** : o.a. over **meubelmaken**
 06 Uit het verleden, deel 1-6 : over beroepen en winkels, per straat (bijeen gezet)
 1= 2004-06 **Oosterstraat** - 2=2004-10 **Torenweg** - 3=2004-12 **Pastorieweg**
 4= 2005-01 **Noorderstraat** - 5=2005-03 **Schoolstr.** - **Groothofstr.** - **Kalverstr.**
 6= 2005-10 **Stationsweg** - **Cronjéstraat** - **Kalverstraat**
 09 1= Veranderingen van **arbeidsverhoudingen** tussen 1900-1945
 2= Voor 50 jaren ... **3 jan. 1944** : nachtelijke overvallen in Warffum uit (1994-02)
 3= Een terugblik op de 50ste viering van de **bevrijding** - 5 mei 1995 :
 over nog vergeten **oorlogsslachtoffers** uit Warffum (uit 1995-09)
 Drie bijdragen door **Arend Spoelma**
 10 zie 06
 11 Haidewietska : vooruit geef gas! : over de komst van **auto's en vrachtauto's**
 12 zie 06

2005

<i>maand</i>	<i>onderwerp</i>
04/05	Zestig jaar nadien, deel 1-2 : Jan Sikkema en de Tweede Wereldoorlog

- 06 Op de rand van land en water : **Jan Hoek en Klaas Koster** over wonen en werken rond Noordpolderzijl van 1900-2000
- 07/08 Van Swaarde Job naar Blomke **Dekker** : van **kastuinbouw** naar bloemeteelt
- 09 **Rein Bos** vertelt zijn verhaal : hij werkte bij de PTT
- 11 Vergeten kan hij niet : **Johan Duit** zijn jeugdherinneringen en hun **armoede** toen **Oproep** : Warffumers kom met jullie herinneringen aan WO II
- 12 Oorlogsherinneringen van mw. **Annie Knipper-Doornbosch**, deel 1 : de oorlog in en om **Nieuwolda**. Voor deel 2 zie 2006-01

2006

maand *onderwerp*

- 01 Oorlogsherinneringen van mw. **Annie Knipper-Doornbosch**, deel 2 : de oorlog in en om **Nieuwolda**. Voor deel 1 zie 2005-12
- 02/03 Een bijzondere school om nooit te vergeten door **Kor Brill**, deel 1-2
- 04 **Lambertus van der Glas** en zijn echtgenoot **Roos Borgman**
- 05 Oorlogsherinneringen van **Truus Lommen** : uit Velden, Noord-Limburg naar Warffum bij Weeseman Biefketil
- 06 & 10 Hotel Gemeentehuis en andere gelegenheden met vergunning voor **sterke drank**. En over **voetbal, kermis, dans, toneel** ... deel 1-2
- 07 De wereld waarin **Benjamin Broekema** werd geboren : onze joodse dorpsgenoten en hun grootouders / referaat door Kor Brill
- 11/12 Hongerwinter in Warffum door **René Renardel de Lavalette**, Canada : deel 1-2

2007

maand *onderwerp*

- 01-02 Van lutje vent tot heer van stand : **Marten Toonder senior** deel 1-5
- 03 **Handelsvereniging** en **Handelskring** (vanaf 1985) Warffum
- 04/05 Vaarver en schilder **Johan Bakker**, ook lid van De Ploeg
- 06 Diverdoatie : over **Stichting Historische Kring voor Noordelijk Hunsingo**
- 08/09 **Genealogie** Van lutje vent tot heer van stand : **Marten Toonder senior**
- 10/11 Interview met **Hittjo Hummelen**, deel 1-2 : zoon van meester Hummelen die les gaf aan de Geref. School van 1921-1949
- 12 **Veranderd landschap**

Overig

jaar maand *onderwerp*

- 2008-01 Reacties op Van lutje vent tot heer van stand : **de ramp van 1886**, uit overlevering, krant en boek
- 2008-11 Woonde er zeventig jaar geleden een **heks** in Warffum?
- 2010-04 extra April '45 De **bevrijding** van Warffum in vogelvlucht
Herinneringen van april-mei 1945 door **Mien Musschenga-Weeseman**
De Canadese bevrijder **Bob Greene** 60 jaar na dato terug in Warffum